

the journal of mesopotamian studies

Periodical Journal for Kurdish, Arabic and Syriac Studies
Vol. 4/2 Summer 2019

ISSN: 2147-6659

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
Türkiye' de Yaşayan Diller Enstitüsü

JMS The Journal of
Mesopotamian Studies
Periodical Journal for Kurdish, Arabic and Syriac Studies
Vol. 4/2 Summer 2019

ISSN: 2147-6659

Mardin Artuklu Üniversitesi Adına Sahibi:
Owner on Behalf of Mardin Artuklu University, The Institute of Living Languages in Turkey:

Prof. Dr. İbrahim ÖZÇÖŞAR
(Rektör)

Editör | Editor in Chief
Doç. Dr. Yunus CENGİZ

Editör Yardımcısı | Assistant Editor
Arş.Gör. Şehmuz KURT (Mardin Artuklu Üni.)

Editörler Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Abdurrahman ADAK (Mardin Artuklu Üni),	Dr.Zafer KUTLU (Mardin Artuklu Üni),
Doç.Dr. Mehmet Zahir ERTEKİN (Bingöl Üni),	Dr. Ayhan TEK (Muş Alpaslan Üni),
Doç.Dr. Hayrettin KIZIL (Dicle Üni),	Dr. İbrahim BİNGÖL (Mardin Artuklu Üni),
Doç.Dr. Veysi Ünverdi (Mardin Artuklu Üni).	Dr. Mehmet Tayfun (Mardin Artuklu Üni)
Doç.Dr. Mustafa ASLAN (Mardin Artuklu Üni),	Dr. Zülküf ERGÜN (Mardin Artuklu Üni),
Dr. Shahab VALI (Mardin Artuklu Üni),	Dr. Khaled ALADWANI (Mardin Artuklu Üni)
Dr. Necat KESKİN (Mardin Artuklu Üni)	Dr. İbrahim ALSHIBLI (Mardin Artuklu Üni),
Dr. Yılmaz ÖZDİL (Mardin Artuklu Üni),	Dr. Amar ALJARAHA (Mardin Artuklu Üni).
Dr. Kutlu AKALIN (Mardin Artuklu Üni)	Dr. Nesim SÖNMEZ (Van Yüzüncüyıl Üni.)

Redaksiyon/Redaction
Türkçe ve İngilizce: Arş.Gör.Şehmuz KURT
Kürtçe: Arş.Gör. Bünyamin DEMİR
Arapça: Arş.Gör. Ahmet KIRKAN

Yönetim Yeri | Head Office
Mardin Artuklu Üniversitesi Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü
Rektörlük Ek Binası Yerleşkesi Artuklu/Mardin
Tlf: +90 482 212 98 84 20 Fax: +90 482 212 98 85 e-mail: : jms@artuklu.edu.tr /mesopotamianstudies@gmail.com
web: http://jms.artuklu.edu.tr

Dizgi ve Tasarım: Abdullah Özgür ORAL

Baskı | Printing
Baskı: Mardin Sesi Gazetecilik Matbaacılık Ltd. Şti.
Baskı Yeri ve Tarihi | Publication Place and Date
13 Mart Mah. Özel İdare Müd. Ark. Sürücü Apt. No:3/B - Mardin
Tel&Fax: 0482 213 16 56 - 212 11 58 • www.mardinsesi.com.tr
Ağustos 2019

© Mardin Artuklu Üniversitesi Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü'nün bilimsel bir yayım organı olan Mesopotamian Studies Dergisi, uluslararası hakemli bir dergi olup altı ayda bir (Ağustos-Şubat) ve yılda iki sayı olarak yayımlanır. Dergide Kürt, Arap ve Süryani kültürü, dili ve edebiyatı alanlarında akademik nitelik taşıyan ve Türkçe, Kürtçe, Arapça, İngilizce ve Süryani dillerinde yazılan bilimsel çalışmalara yer verilir. The Journal of Mesopotamian Studies is publication of The Institute of Living Language of Mardin Artuklu University. The Journal of Mesopotamian Studies is an international peer-reviewed journal and it is published semi-annually (August - February). The scientific research on Kurdish, Arabic and Syriac culture, language and literature written in Turkish, Kurdish, Arabic and Syriac languages are published in The Journal of Mesopotamian Studies.

Danışma Kurulu | Advisory Board*

Prof. Dr. Ahmet AĞIRAKÇA (Mardin Artuklu Üniv.)	Doç. Dr. Jean François PEROUSE (st. Anad. Arş. Enst.)
Prof. Dr. Abdülhalim AYDIN (Firat Üniv.)	Doç. Dr. M. Nesim DORU (Mardin Artuklu Üniv.)
Prof. Dr. Farouk ISMAEL (Unv. Hamburg Almanya)	Doç. Dr. M. Sait TOPRAK (Mardin Artuklu Üniv.)
Prof. Dr. Eleanor COGHILL (Uppsala Üniv. İsveç)	Doç. Dr. Vahap ÖZPOLAT (Mardin Artuklu Üniv.)
Prof. Dr. Carina JAHANI (Uppsala Üniv. İsveç)	Dr. Amr TAHER (Harward Üniv. ABD)
Prof. Dr. Gülşat AYGEN (Illinois Üniv. ABD)	Dr. Barzoo ELIASI Oxford Üniv. (İngiltere)
Prof. Dr. Arda ARIKAN (Akdeniz Üniv.)	Dr. Kaveh DASTOOREH (Koye Üniv. Irak)
Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR (Mardin Artuklu Üniv.)	Dr. Khaled KHAYATI (London Üniv. İngiltere)
Prof. Dr. Mesut ERGİN (Dicle Üniv.)	Doç. Dr. M. Zahir ERTEKİN (Bingöl Üniv.)
Prof. Dr. M. Faruk TOPRAK (Ankara Üniv.)	Dr. Nesim SÖNMEZ (Van Yüzüncü Yıl Üniv.)
Prof. Dr. Vahab VALI (İran)	Dr. Yavuz AYKAN (Boğaziçi Üniv.)
Doç. Dr. Abdulwahab K. MOUSA (Zaho Üniv. Irak)	Dr. Michael CHYET (Washington Library ABD)
Prof. Dr. Abdurrahman ADAK (Mardin Artuklu Üniv.)	Doç. Dr. Hayrullah ACAR (Mardin Artuklu Üniv.)
Doç. Dr. Hazem Said MONTASIR (El-Ezher Üniv. Mısır)	Doç. Dr. Mustafa ÖZTÜRK (Mardin Artuklu Üniv.)

The Journal of
Mesopotamian Studies

Periodical Journal for Kurdish, Arabic and Syriac Studies
Vol. 4/2 Summe 2019

ISSN: 2147-6659

Bu Sayının Hakemleri | Reviewers of This Issue

Prof. Dr. Abdurrahman ADAK (Mardin Artuklu Üni.)

Doç.Dr. Hayrullah ACAR (Mardin Artuklu Üni.)

Doç. Dr. Zahir ERTEKİN (Bingol Üni.)

Doç. Dr.Hayreddin KIZILI (Dicle Üni.)

Dr. Nurettin BELTEKİN (Mardin Artuklu Üni.)

Dr. Hemin OMAR AHMAD (Bingol Üni.)

Dr. AHMET ABDULHADİOĞLU (Mardin Artuklu Uni.)

Dr. Ahmet GEMİ (Mardin Artuklu Üni.)

Dr. Halil AKCAY (Mardin Artuklu Üni.),

Dr. Ahmet TEKİN (Mardin Artuklu Üni.)

Dr. İbrahim BİNGÖL (Mardin Artuklu Üni.)

Dr. Nesim SÖNMEZ (Van Yüzüncüyl Üni.)

İçindekiler | Contents

Editör'den	IV-VII	Editorial
Makaleler Articles		
Halil AKÇAY İbn İlahmıŝ'ın Târîhu Duneyser'inde Kızıltepe'nin Eğitim-Öğretim Mekânları	197-207	Halil AKÇAY Kızıltepe's Education-Teaching Places In Ibn İlahmıŝ's Book Târîhu Duneyser
M.Zahir ERTEKİN, Nurettin ERTEKİN Ŗa'ir û Nivıskar Xemkürê Xürsi: Jıyan, Berhem û Kesayetiya Wi ya Edebi	209-245	M.Zahir ERTEKİN, Nurettin ERTEKİN Yazar ve Ŗair Xemkürê Xürsi: Hayat, Eserleri ve Edebi KiŖilięi
Ayhan YILDIZ Çiyê Fonetik, Fonoloji û Gramera Devoka Xerzan di nav Devokên Kurmanci û Dıyalektên Kurdî da	247-267	Ayhan YILDIZ Abdürrahim Rahmi Zapsu ve Kadın, Çocuk ve Gençler İçin Yazdığı Eserleri
Ahmet SEYARİ Çand û ŖariŖtaniya Kurdên Merwanî di Tarixu Meyyafariqinê ya İbnu'l-Ezreq da	269-289	Ahmet SEYARİ İbnu'l-Ezrak'ın Tarihu Meyyafarıkın Adlı Eserinde Mervanilerin Kültür ve Medeniyetleri
Ahmet KIRKAN Fonolojiyê Kirmanckî de Pirsgirêka Vengê "/ğ/"	291-300	Ahmet KIRKAN Kirmancki Fonolojisinde "/ğ/" Sesi Problemi
Amer Al-Jarah البلاغة الحية بين القيم السلوية والتداولية: فنون البديع نموذجًا	301-318	Amer Al-Jarah Biçimsel ve Genel Geçer Değerler Arasında Yaşayan Belagat; Bedî (Mecâz) Sanatı Örneği
Çeviri Translation		
Kenan SUBAŖI Pivanên Exlaqê Lêkolînê	321-334	Kenan SUBAŖI Pivanên Exlaqê Lêkolînê
Kitap Değerlendirmesi Book Review		
Ronayî ÖNEN Ziman û Netewesazî - Lêhûrbûnek li ser Kovara Hawarê Sevda Orak ReŖitoęlu	337-338	Ronayî ÖNEN Ziman û Netewesazî - Lêhûrbûnek li ser Kovara Hawarê Sevda Orak ReŖitoęlu

Editör'den

Mardin Artuklu Üniversitesi Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü'nün uluslararası hakemli dergisi olan The Mesopotamian Studies (JMS) dergisinin c.4/s.2. sayısını size ulaştırmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu sayı ile birlikte çok dilli akademik yayıncılıkta 4. yılımızı tamamlamış olacağız. Bugüne kadar ULAKBİM ve uluslararası standartlara uygun yayın hayatında devam eden dergimizde bu sayı itibari ile makalelere DOI hizmeti verilmeye başlanacaktır. Böylelikle ULAKBİM TR DİZİN listesine girmek için önemli bir eşiği atlattığımızı söyleyebiliriz. 5. yılımızı dolduracağımız 2020 yılında TR DİZİN'e girmeyi umuyoruz.

Bu sayımızda toplam altı makale, bir çeviri ve bir kitap değerlendirmesi yer almaktadır. Bu makalelerden biri Zazakî lehçesinde, üçü Kurmancî lehçesinde olmak üzere dördü Kürtçe, biri Türkçe, biri de Arapça ile kaleme alınmıştır.

Halil Akçay “İbn İlalî'nin *Târîhu Duneysêr*'inde Kızıltepe'nin Eğitim-Öğretim Mekânları” Mardin Artukluları döneminde yaşamış olan İbn İlalî'nin (ö. 640/1242) *Târîhu Duneysêr* olarak bilinen *Hilyetu's-seriyyîn min havâssi'd-Duneyseriyyîn* adlı eserinde günümüz Mardin'in Kızıltepe ilçesinde dönemin eğitim-öğretim mekânlarını incelemektedir. Çalışmanın giriş kısmında eski ismiyle Duneysêr olan Kızıltepe'nin tarihi hakkında kısaca bilgi verilmiştir. İbn İlalî'nin hayatı ve *Târîhu Duneysêr* adlı eseri hakkında bilgi verildikten sonra *Târîhu Duneysêr*'de geçen Kızıltepe'nin eğitim-öğretim kurumları ele alınmıştır

M. Zahir Ertekin ve Nurettin Ertekin tarafından kaleme alınan “Şa'ir û Nivîskar Xemkûrê Xursî: Jîyan, Berhem û Kesayetiya Wî ya Edebi ” (Yazar ve Şair Xemkûrê Xursî: Hayatı, Eserleri ve Edebi Kişiliği) adlı makale henüz hayatta olan ve şimdiye kadar tanınmayan bir şairin hayatı ve eserlerini konu edinmektedir. Klasik Kürt edebiyatı şair ve yazarlarından olan Xemkûrê Xursî bugüne kadar 2 nesir 11 nazım olmak üzere 13 eser kaleme almıştır. Bu 11 nazım türü eserinden 8'i klasik edebiyatın önemli bir türü olan divan türü eserlerdir. Xemkûr'un eserleri hakkında bugüne kadar herhangi bir çalışma yapılmadığı gibi herhangi bir eseri de yayınlanmamıştır. Bu nedenle Xemkûrê Xursî'nin hayatına ve eserlerine odaklanan bu makale önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

Ayhan Yıldız “Cîyê Fonetîk, Fonolojî û Gramera Devoka Xerzan Di Nav Devokên Kurmancî û Dîyalektên Kurdî Da” (Garzan Ağzının Fonetik, Biçimbilim ve Dil Bilgisinin Kurmancî Lehçesinin Ağızlarında ve Kürtçenin Lehçeleri Arasındaki Yeri) adlı makalesinde Bitlis ili sınırından başlayarak Muş, Siirt, Diyarbakır, Batman ve Mardin sınırlarına kadar devam eden geniş bir bölgede konuşulan Kurmancî'nin Garzan ağzını biçim ve dilbilgisi yönleriyle incelemektedir. Çalışmada Garzan ağzının özellikleri, Aşağı Kurmacî lehçesiyle

Mardin Artuklu Üniversitesi Türkiye’de Yaşayan Diller Enstitüsü’nün uluslararası hakemli dergisi olan The Mesopotamian Studies (JMS) dergisinin c.4/s.2. sayısını size ulaştırmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu sayı ile birlikte çok dilli akademik yayıncılıkta 4. yılımızı tamamlamış olacağız. Bugüne kadar ULAKBİM ve uluslararası standartlara uygun yayın hayatında devam eden dergimizde bu sayı itibari ile makalelere DOI hizmeti verilmeye başlanacaktır. Böylelikle ULAKBİM TR DİZİN listesine girmek için önemli bir eşiği atlattığımızı söyleyebiliriz. 5. yılımızı dolduracağımız 2020 yılında TR DİZİN’e girmeyi umuyoruz.

Bu sayımızda toplam altı makale, bir çeviri ve bir kitap değerlendirmesi yer almaktadır. Bu makalelerden biri Zazakî lehçesinde, üçü Kurmancî lehçesinde olmak üzere dördü Kürtçe, biri Türkçe, biri de Arapça ile kaleme alınmıştır.

Halil Akçay “İbn İlalîmiş’in *Târîhu Duneyser*’inde Kızıltepe’nin Eğitim-Öğretim Mekânları” Mardin Artukluları döneminde yaşamış olan İbn İlalîmiş’in (ö. 640/1242) *Târîhu Duneyser* olarak bilinen *Hilyetu’s-seriyyîn min havâssi’d-Duneyseriyyîn* adlı eserinde günümüz Mardin’in Kızıltepe ilçesinde dönemin eğitim-öğretim mekânlarını incelemektedir. Çalışmanın giriş kısmında eski ismiyle Duneyser olan Kızıltepe’nin tarihi hakkında kısaca bilgi verilmiştir. İbn İlalîmiş’in hayatı ve *Târîhu Duneyser* adlı eseri hakkında bilgi verildikten sonra *Târîhu Duneyser*’de geçen Kızıltepe’nin eğitim-öğretim kurumları ele alınmıştır

M. Zahir Ertekin ve Nurettin Ertekin tarafından kaleme alınan “Şa’ir û Nivîskar Xemkûrê Xursî: Jîyan, Berhem û Kesayetîya Wî ya Edebî ” (Yazar ve Şair Xemkûrê Xursî: Hayatı, Eserleri ve Edebi Kişiliği) adlı makale henüz hayatta olan ve şimdiye kadar tanınmayan bir şairin hayatı ve eserlerini konu edinmektedir. Klasik Kürt edebiyatı şair ve yazarlarından olan Xemkûrê Xursî bugüne kadar 2 nesir 11 nazım olmak üzere 13 eser kaleme almıştır. Bu 11 nazım türü eserinden 8’i klasik edebiyatın önemli bir türü olan divan türü eserlerdir. Xemkûr’un eserleri hakkında bugüne kadar herhangi bir çalışma yapılmadığı gibi herhangi bir eseri de yayınlanmamıştır. Bu nedenle Xemkûrê Xursî’nin hayatına ve eserlerine odaklanan bu makale önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

Ayhan Yıldız “Cîyê Fonetik, Fonolojî û Gramera Devoka Xerzan Di Nav Devokên Kurmancî û Dîyalektên Kurdî Da” (Garzan Ağzının Fonetik, Biçimbilim ve Dil Bilgisinin Kurmancî Lehçesinin Ağızlarında ve Kürtçenin Lehçeleri Arasındaki Yeri) adlı makalesinde Bitlis ili sınırından başlayarak Muş, Siirt, Diyarbakır, Batman ve Mardin sınırlarına kadar devam eden geniş bir bölgede konuşulan Kurmancî’nin Garzan ağzını biçim ve dilbilgisi yönleriyle incelemektedir. Çalışmada Garzan ağzının özellikleri, Aşağı Kurmacî lehçesiyle birlikte Kurmancî’nin Tor, Mardin, Diyarbakır ve Serhad ağızlarıyla da karşılaştırılmış ve ortak karakterlerinin tespit edilmesine çalışılmıştır.

Ahmet Seyari, Yüksek Lisans tezinden ürettiği “**Çand û Şaristanîya Kurdên Merwanî Di Tarîxu Meyyafarîqînê ya İbnu'l-Ezraq da**” (İbnu'l-Ezrak'ın Tarihu Meyyafarîkin Adlı Eserinde Mervanilerin Kültür ve Medeniyetleri) adlı makalesinde 12. yüzyılda Artuklular döneminde yaşayan ve bazı devlet kademelerinde görev alan İbnu'l-Ezraq el-Farîki'nin *Tarihu Meyyafarîkin* adlı eserinde Mervanilerin kültür ve medeniyetlerinin izlerini sürüyor. *Tarihu Meyyafarîkin*'de devlet yönetiminde emirlerin özellikleri ve tahta çıkış şekilleri, vezir, vali ve divan idaresi, hukuk sistemi ve kadıların özellikleri, yargılama şekilleri; Mervani Kürtlerinin ordusunun özellikleri ve ordunun kullandığı silahlar; Mervani dönemine ait bina, kalıntı sur, burc, saray, mesire, kubbe, cami ve hastane gibi mimari eserler hakkında bilgi mevcuttur. Seyari bu bilgileri başlıklar halinde incelemektedir.

Ahmet Kırkan Doktora Tezinden ürettiği ve Kürtçe'nin Kırmanckî lehçesinde yazılan “**Fonolojîyê Kırmanckî de Pirsgirêka Vengê /ğ/**” (Kırmanckî Fonolojisinde “/ğ/” Sesi Problemi) adlı makalesinde Kırmanckî lehçesinin konuşulduğu bütün bölgelerdeki “/ğ/” sesi problemini analiz ediyor. Kürtçe üzerine çalışan üç dilbilimcisi bu ses üzerine tespit ettiği bazı istatistiki veriler makale içerisinde incelenmiş ve ayrıca ses grafiklerine yer verilmiştir. Bunun yanında makalede Kırmanckî yazımında kullanılan alfabeler incelenmiş ve /ğ/ sesi harfine denk gelen herhangi bir harfin alfabelerde yer alıp almaması analiz edilmiştir

Amer AlJarrah, Arapça yazdığı “**Biçimsel ve Genel Geçer Değerler Arasında Yaşayan Belagat; Bedî (Mecâz) Sanatı Örneği**” adlı makalesinde yaygın edebi sanatlardan olan *Bedî (Mecâz)* sanatı örneğinde söz sanatlarını analiz etmektedir. Makalede önce üslup, genel geçerliliği ve bu ikisinin modern çalışmalar perspektifinden belagat ilmiyle ilişkisi incelenirken sonrasında bedî sanatı özel bir perspektiften incelenmektedir. Bu incelemelerden sonra sonra iki konu gelmektedir: Birincisi, bedî sanatlarının estetik biçim formatları; diğeri ise genel geçer fayda formatlarıdır.

Bu sayının çeviri makalesi Kenan Subaşı tarafından Farsça'dan Kürtçe'nin Kurmancî lehçesine çevirilen “**Pîvanên Exlaqa Akademîk**” adlı makaledir. İran Bilim, Araştırma ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde yer alan Akademik Etik Kurulu tarafından hazırlanan makale akademik etik alanında tartışılan pek konuyu irdelemektedir. Bu çevirinin Türkiye'deki akademik çalışmalara katkı sunmasını umuyoruz.

Bu sayının Kitap Değerlendirmesi bölümünde Ronayî Onen'in *Ziman û Netewesazî – Lêhûrbûnek li ser Kovara Hawarê* adlı kitabı Sevda Orak Reşitoğlu tarafından tanıtılmaktadır. Ronayî Onen'in Yüksek Lisans tezinden hazırlanan ve Peywend Yayınları tarafından 2018 yılında yayınlanan kitap Şehmuz Kurt tarafından İngilizce'den Kürtçe'nin Kurmancî lehçesine çevrilmiştir.

Dergimizin bu sayısına Ön Kontrol aşamasındaki değerlendirmeleriyle katkı sunan Editör Kurulu üyelerine ve Değerlendirme aşamasında değerli görüşlerinin sunan sayı hakemlerine teşekkür ederiz. Bir sonraki sayımız olan c.5/s.2 sayısında yine değerli çalışmalar ile karşınızda olmak dileğiyle.

Doç.Dr. Yunus CENGİZ

Editör Kurulu Adına

Editorial

We are pleased to bring you the v.4/2 of The Journal of Mesopotamia Studies (JMS), an international peer-reviewed journal of The Institute of Living Languages in Turkey of Mardin Artuklu University. With this issue, we will be completing our 4th year in multilingual academic publishing. DOI service will be provided to the articles from this issue on in our journal which has been continuing publication in accordance with ULAKBİM and international standards. Thus, we can say that we have overcome an important threshold in order to enter ULAKBİM TR INDEX list. We hope to enter TR INDEX in 2020 when we will have filled our 5th year.

This issue includes a total of six articles, a translation and a book review. One of these articles was written in Zazaki dialect of Kurdish, three in Kurmanji dialect of Kurdish, one in Turkish and one in Arabic

In his articles entitled “**Kızıltepe’s Education-Teaching Places In İbn İalmish’s Book *Târîhu Duneysêr*** Halil Akçay analysis the educational and teaching places of Kızıltepe district of present-day Mardin presented in Ibn İalmish’s (d. 640/1242) work called *Hilyetu's-seriyyîn min havâssi'd-Duneyseriyyin* also known as *Târîhu Duneysêr*.”. In the introduction part of the study, brief information is given about the history of Kızıltepe which was formerly known as Duneysêr. After giving information about İbn İalmish's life and his work named *Târîhu Duneysêr*, the educational institutions of Kızıltepe in *Târîhu Duneysêr* are discussed.

The article entitled “*Xemkûrê Xursî, A Poet and Writer: His Life, Works and Literary Personality*” written by M. Zahir Ertekin and Nurettin Ertekin focuses on the life and works of a poet who is still alive and not known commonl until now. One of the poets and writers of classical Kurdish literature, *Xemkûrê Xursî* has written 13 works, of which 2 prose and 11 verses. Eight of these 11 verse genres are *divan*-type works, an important genre of classical literature. No research has been conducted on *Xemkûr*'s works or any of his works have been published so far. Therefore, this article, which focuses on the life and works of *Xemkûrê Xursî*, fills an important gap.

In his article entitled “**The Place of Phonetic, Morfology and Grammar of Garzan Sub-dialect Among Other Sub-Dialects of Kurdmanci Dialect and Other Dialects of Kurdish**” Ayhan Yıldız grammatically and phonetically analysis the Garzan dialect of Kurmanji spoken in a wide region starting from the border of Bitlis province and extending to the borders of Muş, Siirt, Diyarbakır, Batman and Mardin. In this study, the features of Garzan dialect were compared with the Tor, Mardin, Diyarbakır and Serhad sub-dialects of Kurmancî dialect, together with the Lower Kurmacî dialect and the common characters were tried to be determined.

In his article entitled “**The Culture and Civilisation of Merwanî Kurds in The Work Named Tarîkh al-Mayyâfariqîn by İbnu'l-Ezreq**” produced from his master thesis Ahmet Seyari traces culture and civilization of Marwanis in the book entitled *Tarihu Meyyafarîkin of Ibnu'l-Ezrak al-Farîki* who lived in Artuk period in 12th century. History of Meyyafarîkin features state orders and the way of ascending to throne in the state administration, the administration of the vizier, the governor and the court, the legal system and the characteristics of the judges, the way of judgment; the characteristics of the army of Mervani Kurds and the weapons used by the army; information about the architectural works of the Mervani period, such as the ruins, bastions, palaces, promenades, domes, mosques and hospitals. Seyari examines this information under a variety of titles.

Ahmet Kırkan analyzes the problem of / ğ / sound in all regions where the Kırmanckî dialect is spoken in his article entitled “The Problem of / ğ / Sound in the Kırmancki Phonology produced from his doctoral dissertation and written in Kırmanckî dialect of Kurdish. Some statistical data have identified on this voice S by three linguists working on Kurdish were analyzed and also sound graphics are included in the article. Moreover the alphabets used in Kırmanckî writing were examined and whether this letter was included in the alphabet was analyzed..

Amer AlJarah analyzes the arts of rhetoric, which is one of the common literary arts, in his article entitled “**The Lively Rhetoric Between Stylistic and Pragmatic Values; The Arts of the Badi' Style**” written in Arabic. The article first examines the style, the general validity, and the relationship between the two with the eloquence from the perspective of modern studies, and then the rhetoric art is examined from a special perspective. After these investigations, there are two issues: First, aesthetic form formats of rhetoric arts; the other is the general available benefit formats.

The translation article of this issue is “Pîvanên Exlaqa Akademîk” translated from Persian to Kurdish Kurmançî by Kenan Subaşı. The article, prepared by the Academic Ethics Committee of the Iranian Ministry of Science, Research and Technology, examines many topics discussed in the field of academic ethics. We hope this translation contribute to the academic studies in Turkey.

In the book review section of this issue, Ronayî Onen's book *Ziman û Netewesazî - Lêhûrbûnek li ser Kovara Hawarê* is introduced by Sevda Orak Reşitoğlu. The book, which was prepared from Ronayî Onen's master thesis and published in 2018 by Peywend Publications, was translated by Şehmuz Kurt from English into Kurmançî dialect of Kurdish.

We would like to thank the Editorial Board members who contributed to this issue of our journal with their evaluations during the Pre-Control phase and to

the reviewers who submitted their valuable opinions during the Evaluation phase. We hope to be with you with valuable studies in our next issue, v.5 / 2.

Assoc.Prof. Yunus CENGİZ

On Behalf of Editorial Board